

Poglavlje 3 - Alat 1: Šablon za reviziju politika

Ovaj šablon je osmišljen da pomogne omladinskim organizacijama i nevladinim organizacijama koje rade sa mladima da sprovedu reviziju zasnovanu na dokazima o tome kako njihove politike i prakse odgovaraju na OGBV. Svaka stavka povezana je sa osnovnim, vidljivim dokazima, kako se revizija ne bi oslanjala samo na „mišljenje“, već na provjerljive izvore. Struktura je inspirisana smjernicama na nivou EU koje se odnose na sajber nasilje, rodno zasnovano nasilje i zaštitu podataka¹.

1. Informacije o reviziji

- Naziv organizacije:
- Datum:
- Revizori (interni/eksterni):
- Glavni izvori dokaza (označiti ili navesti):
 - ☐ Dokumenti politika (politika zaštite i sigurnosti, kodeks ponašanja, pravila o bezbjednosti na internetu)
 - ☐ Materijali za obuku i evidencija prisustva
 - ☐ Dnevници/registri prijavljenih incidenata (ako postoje)
 - ☐ Evaluacije ili ankete za povratne informacije sa mladima
 - ☐ Intervjui sa najmanje 3–5 zaposlenih i 3–5 mladih
 - ☐ Drugo _____

2. Politika i upravljanje

¹ European Institute for Gender Equality (EIGE). (2023). *Combating cyber violence against women and girls*. Publications Office of the European Union. https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/combating_cyber_violence_against_women_and_girls.pdf

United Nations Development Programme (UNDP). (2025). *Global action against online gender-based violence: Making digital spaces safe*. United Nations. <https://www.undp.org/press-releases/making-digital-spaces-safe-global-action-against-online-gender-based-violence>

European Commission. (n.d.). *Legal framework of EU data protection*. European Commission – Directorate-General for Justice and Consumers. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/legal-framework-eu-data-protection_en

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li organizacija ima pisanu politiku ili izjavu koja eksplicitno imenuje onlajn rodno zasnovano nasilje (OGBV) ili rodno zasnovano nasilje omogućeno tehnologijom?	Tekst politike / kodeksa ponašanja; datum usvajanja.		
Da li najmanje jedan dokument politike povezuje onlajn bezbjednost sa širim obavezama u oblasti rodne ravnopravnosti i ljudskih prava (npr. rodno zasnovano nasilje, zaštita djece/mladih, digitalna prava)?	Upućivanje na krovne strategije, deklaracije ili memorandume o razumijevanju.		
Da li postoji jasna izjava da organizacija primjenjuje pristup nulte tolerancije prema OGBV-u i štetnom ponašanju na internetu za zaposlene, volontere, partnere i mlade?	Odredba u politici koja eksplicitno imenuje OGBV i navodi posljedice.		

3. Definicije i obuhvat OGBV-a

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li politika definiše ključne oblike OGBV-a, kao što su sajber uhođenje, doksovanje, zloupotreba fotografija/video sadržaja i koordinisano trolovanje/govor mržnje?	Odjeljak sa definicijama u politici ili pratećim smjernicama.		
Da li definicije prepoznaju da OGBV može dovesti do nasilja i uznemiravanja van interneta ili se sa njima preklapati, odnosno da postoji onlajn–oflajn kontinuum?	Jezik politike koji povezuje onlajn incidente sa širim sistemima zaštite i sigurnosti.		
Da li su definicije napisane na način koji je primjeren uzrastu i usmjeren na osobu koja je preživjela nasilje, bez okrivljavanja žrtve ili preširokog jezika o „neprimjerenom ponašanju“?	Analiza formulacije; ako je moguće, povratne informacije mladih o jasnoći i pravednosti.		

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

4. Povjerljivost, zaštita podataka i zaštita/sigurnost

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li imate pisana pravila o tome kako se lični podaci i dokazi iz slučajeva OGBV-a, kao što su snimci ekrana i poruke, čuvaju, dijele i brišu?	Interne smjernice za zaštitu podataka / povjerljivost; raspored čuvanja podataka.		
Da li je osoblje obučeno kako da postupa sa dokazima bez ponovne traumatizacije osoba koje su preživjele nasilje ili njihovog izlaganja dodatnom riziku, na primjer kroz sigurno čuvanje i minimalno dijeljenje informacija?	Evidencija o obukama; materijali za obuku o postupanju sa dokazima i digitalnoj bezbjednosti.		
Da li postoji opis prilagođen mladima o tome kako štitite privatnost kada neko prijavi OGBV, na primjer: „ko će ovo vidjeti, zašto i koliko dugo“?	Snimci ekrana ili tekst uputstava za prijavljivanje; prevodi ili prilagođene verzije za mlađu publiku.		

5. Kanali za prijavljivanje, odgovor i podršku

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li postoje višestruki i pristupačni kanali za prijavljivanje OGBV-a, onlajn i oflajn, uključujući mogućnost anonimnog prijavljivanja kada je to primjereno?	Lista kanala, kao što su formular, e-mail, linija za pomoć, osoba od povjerenja; navođenje mogućnosti anonimnog prijavljivanja kada se koristi.		
Da li postoji jasan opis koliko dugo osoba može očekivati da čeka na odgovor i na koji način će dobiti povratnu informaciju?	Dokumenti politika ili često postavljana pitanja; ako su dostupni, evidencije odgovora na prijave.		
Da li postoje dokumentovane procedure koje povezuju prijavljeni OGBV sa servisima podrške prilagođenim mladima, kao što su savjetovanje, pravna pomoć i savjeti o digitalnoj bezbjednosti?	Putanje upućivanja; pisani sporazumi sa službama za podršku u slučajevima rodno zasnovanog nasilja / servisima za mentalno zdravlje.		

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

6. Obuka, kapaciteti i kultura zaposlenih

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li postoji redovan, obavezan plan obuke o OGBV-u, digitalnoj bezbjednosti i pristupu informisanom o traumi za zaposlene i volontere?	Plan/kalendar obuka; liste prisustva; materijali za obuku.		
Da li su zaposleni obučeni kako da saslušaju i odgovore na otkrivanje/prepoznavanje nasilja, bez vršenja pritiska na mlade da pokrenu formalne postupke?	Materijali za obuku; ako je moguće, kratka samoprocjena zaposlenih ili bilješke sa intervjua.		
Da li organizacija ima procedure zaštite i sigurnosti ili HR procedure koje pozivaju zaposlene na odgovornost za činjenje OGBV-a ili za nepostupanje u slučaju OGBV-a?	HR politika / politika zaštite i sigurnosti; dokumentovane disciplinske procedure i mehanizmi za reviziju slučajeva.		

7. Inkluzija, intersekcionalnost i učešće mladih

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li politika eksplicitno prepoznaje da se rizik od OGBV-a i pristup podršci razlikuju u odnosu na rod, invaliditet, migrantski status, seksualnost i druge međusobno povezane faktore?	Jezik politike; strateški dokumenti ili smjernice koje pominju intersekcionalnost.		
Da li su mladi koji su preživjeli nasilje ili omladinske grupe uključeni u pregled ili zajedničko kreiranje politika i kampanja koje se odnose na OGBV?	Zapisnici sa sastanaka o učešću mladih; opis nadležnosti omladinske savjetodavne grupe.		
Da li organizacija prati ili prikuplja povratne informacije od marginalizovanih grupa o njihovim iskustvima u vezi sa onlajn bezbjednošću?	Formulari za povratne informacije, zapisi sa fokus grupa ili izvještaji o anketama.		

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

8. Praćenje, evaluacija i unapređenje

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U fazi izrade)	Komentari
Da li organizacija vodi anonimizovanu evidenciju o OGBV incidentima i odgovorima radi praćenja i učenja?	Registar ili dnevnik incidenata uz uklonjene identitete; okvir za praćenje i evaluaciju koji pominje OGBV indikatore.		
Da li organizacija pregleda ovu evidenciju i povratne informacije najmanje jednom godišnje kako bi ažurirala svoje politike i prakse?	Izvještaji sa sastanaka o povratnim informacijama; datumi revizije politika i evidencije izmjena.		
Da li postoje mjerljivi indikatori povezani sa ishodima koji se odnose na OGBV?	Strateški plan ili matrica praćenja i evaluacije sa navedenim indikatorima koji se odnose na OGBV.		

9. Akcioni plan i preporuke

Glavne identifikovane snage

Glavni identifikovani nedostaci:

Prioritetne kratkoročne aktivnosti u narednih 3–6 mjeseci i odgovorna osoba/tim

Srednjoročna i dugoročna unapređenja u narednih 6–24 mjeseca i odgovorna osoba/tim

Ime & Funkcija

Potpis
